

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 35C/284/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314226533
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Dojčánová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2314226533.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Dojčánovou, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO 00 166 073, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd návrh zamieťa.

II. Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou súdu dňa 27.9.2012 domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že odporca je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla navrhovateľovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku navrhovateľa, v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote a rozsudkom rozhodol, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi z titulu majetkovej škody sumu 175 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 829,80 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Ďalej navrhovateľ v žalobe uviedol, že je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažnej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dlžníkom C. R., narodenou X.X.XXXX, pričom po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX XXX/XXXX. Súdny exekútor postupoval podľa procesnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku a predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresnému súdu Dunajská Streda, pritom ho požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie registrované pod č.: XXXX*XXXXXX. Navrhovateľ pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky spísal 16.7.2009 a podal exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Podľa navrhovateľa v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Postup exekučného súdu navrhovateľ hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s § 44 ods. 7 Exekučného poriadku, resp. od 1.12.2006 s § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná,

pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Skutkový dej bol zavŕšený doručením uznesenia o zmene exekútora navrhovateľovi 14.10.2010. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 175 eur ako náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom (70,- Eur náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, 40,- Eur udržiavanie a správu informačného systému, 50,- Eur administrácia listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom, 15,- Eur administratívne spracovanie urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s ich vyhotovením, poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania. Zároveň si navrhovateľ uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 829,80 Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny postup súdu vystavil záujmy oprávneného riziku zániku povinného, zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencie povinného. Navrhovateľ si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu) sumu 829,80 Eur, teda 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné priesťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený priesťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eura. Exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 455 dní. Navrhovateľ v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. písomne požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, odporca však do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Odporca vo Vyjadrení k žalobe zo dňa 18.3.2013 okrem iného uviedol, že zo žaloby nie je jednoznačne jasné, na základe akého titulu si navrhovateľ uplatňuje náhradu škody, keď v žalobe sa tieto tituly prelínajú a navrhovateľ jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu si uplatňuje nárok, pričom má za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať priesťahy v konaní súdu, túto právomoc má napr. predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Dňa 23.4.2012 boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli okresnému súdu doručené žaloby, je zrejmé, že navrhovateľ ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, keď poškodený sa môže práva na náhradu škody spôsobiť pri výkone verejnej moci domáhať na súde až po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť, a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o čo sám požiadal, preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. K nesprávnemu úradnému postupu odporca uviedol, že v jednotlivých prípadoch mohol exekučný súd rozhodnúť o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty od doručenia takéhoto návrhu, najmä v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť a v takýchto prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného súdneho exekútora a súčasne postúpil novému súdnemu exekútorovi exekučný spis pôvodného exekútora. Vzhľadom na povahu úkonu, zákonom stanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať i iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné priesťahy, a teda za nesprávny úradný postup. Odporca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02, v ktorom súd konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky priesťahy v konaní. Navrhovateľ podľa názoru odporcu nepreukázal podanie sťažnosti na priesťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokované veci bez zbytočných priesťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len ústavný súd, preto nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup. V prípade, ak mala navrhovateľovi vzniknúť škoda práve nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora

nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote, vzniesol odporca námietku premlčania tohto nároku, ak došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009. Navrhovateľ vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, pričom neuvádza, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk a paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech. Navrhovateľ by v tomto konaní na preukázanie vzniku škody musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok a navrhovateľ nepreukázal jednak vznik škody a ani výšku škody. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odporca uviedol, že poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické, a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba, pričom navrhovateľ poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto nie sú bližšie konkretizované, a taktiež navrhovateľ nespresnil, v čom a ako situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením, čo z uvedených žalôb nevyplýva, preto odporca nemá za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci, navrhovateľa je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb, a v takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, a to najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade navrhovateľa automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri jeho spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite a súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce a vylučuje možnosť priznania prípadného nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Odporca ďalej uviedol, že na základe uvedených skutočností zastáva názor, že navrhovateľ nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu. Pre nepreukázanie splnenia základných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. odporca považuje žalobu za právne neopodstatnenú a žiada, aby ju súd v celom rozsahu zamietol a odporcovi priznal náhradu trov konania.

Navrhovateľ sa v stanovisku k vyjadreniu odporcu zo dňa 7.6.2013 doručenom súdu dňa 21.6.2013 vyjadril k jednotlivým námietkam odporcu, pričom sa odvolával na skutočnosti uvedené v žalobe a rozšíril právnu argumentáciu. Doplnil, že štátny orgán musí vo veci konať aj bez urgencií a sťažností účastníka konania, ak mu v tom nebránia objektívne prekážky (ide o zákonný príkaz). Preto je pre existenciu prieťahov v konaní, porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, ako aj pre nečinnosť súdu, právne irelevantné zaoberať sa typom a počtom urgencií a sťažností. Navrhovateľ poprel, že by maril predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Aby vylúčil pochybnosti o výške nároku, na preukázanie výšky majetkovej škody, zadal spracovanie znaleckého posudku Znaleckému ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave. Navrhovateľ odmietol vykreslenie jeho podnikateľských aktivít uvedené odporcom.

Krajský súd v Trnave, uznesením č.k. 11NcC/46/2012 - 24 zo 17.10.2012 rozhodol o tom, že sudcovia Okresného súdu v Dunajskej Strede sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 6C/175/2012 a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta, ktorému vec napadla 8.2.2013. Okresný súd Galanta uznesením z 18.9.2014 sp. zn. 15C/38/2013 návrhy pôvodne vedené na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 6C/175/2012 vylúčil na samostatné konania.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavili účastníci ani právny zástupca žalobcu. Právny žalobca svoju neúčast' ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil s tým, aby súd prejednal vec bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu. K ospravedlneniu pripojil stanovisko k vyjadreniu odporcu, ktoré je obsahovo totožné so stanoviskom zo 7.6.2013. Odporca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, uviedol, že nežiada odročiť pojednávanie, a zotrval na predchádzajúcom vyjadrení.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 17.9.2012, s Vyjadreniami žalovanej zo dňa 18.3.2013, so stanoviskom žalobcu zo dňa 7.6.2013, v časti, v ktorej sa vzťahujú k prejednávanej veci, so znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Dunajská Streda spisová značka 6Er/324/2005.

Z obsahu spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6Er/324/2005 súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný 30.5.2005 (súdnemu exekútorovi Bc. Marekovi Hroššovi). Dňa 27.6.2005 podal súdny exekútor Bc. Marek Hroššo na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti povinnej C. R. na vymoženie istiny 8.100,- Sk s príslušenstvom (exekučným titulom v danej veci bola notárka zápisnica N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX z XX.X.XXXX). Poverenie bolo vydané 30.6.2005 pod č. 5201 000165. Navrhovateľ ako oprávnený podaním zo dňa 16.7.2009 doručeným súdu dňa 20.7.2009 navrhol zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 62, Bratislava. Výzvou zo dňa 10.11.2009 vyzval Okresný súd Dunajská Streda povereného exekútora Bc. Mareka Hrošša, aby sa v lehote 15 dní vyjadril k návrhu na zmenu exekútora a predložil vyúčtovanie doterajších trov exekúcie a zaslal exekučný spis. Zásielka sa súdu vrátila 25.11.2009 ako neprevzatá. Výzvou zo dňa 8.12.2009 vyzval Okresný súd Dunajská Streda súdneho exekútora Ing. JUDr. Vladislava Hajtáša, náhradníka Bc. Mareka Hrošša, aby v lehote 15 dní zaslal vyčíslenie trov exekúcie z dôvodu, že oprávnený požiadal o zmenu exekútora. Podaním zo dňa 27.7.2010 súdny exekútor JUDr. Ing. Vladislav Hajtáš oznámil Okresnému súdu Dunajská Streda výšku trov exekúcie. Podaním zo dňa 23.9.2010 oprávnený požiadal o informáciu o stave konania - zmena exekútora. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 6Er/324/2005-19 zo dňa 14.10.2010 vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a zároveň rozhodol o trovách exekúcie.

Zo znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislava č. 1/2014 vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy nasledovne:

- žaloby NZP a NP spolu 30,76 Eur,
- žaloby ZE spolu 31,68 Eur.

-

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu a stanoviska žalobcu súd vychádzal z jeho obsahu. Právne posúdenie zistených okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora právo

na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora právo na náhradu škody sa premičí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Podľa ustanovenia § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodnutia o zmene exekútora lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa §238 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.8.2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, §58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu rozhodovania o zmene exekútora, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Súd sa ako s prvou vyporiadal s námietkou odporcu, že žaloba bola podaná predčasne. Navrhovateľ sa podaním adresovaným priamo odporcovi a doručeným dňa 23.4.2012 domáhal v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z. predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním žaloby nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že námietka odporcu nie je dôvodná. Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo stany odporcu uspokojený nebol.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Súd preto zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd vychádzal zo zistení, že exekučné konanie bolo začaté na návrh oprávneného zo dňa 30.5.2005 podaný na Exekútorskom úrade Bc. Mareka Hrošša. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená 27.6.2005.

S ohľadom na znenie intertemporálneho ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku sa na takého konanie vzťahovala právna úprava platná do 31.8.2005 (podľa ktorej úpravy sa mali dokončiť dovtedy začaté exekučné konania), ktorá neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. K zavedeniu takejto lehoty do právnej úpravy došlo až s účinnosťou od 1.9.2005 pre konania začaté po tomto dátume). Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Keďže právny poriadok mu nestanovoval povinnosť rozhodnúť o zmene súdneho exekútora do 30 dní do doručenia návrhu. Vzhľadom na uvedené súd nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Navrhovateľ tvrdil, že exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 455 dní. Súd zistil, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol súdu doručený dňa 20.7.2009, dňa 5.11.2009 dal vyšší súdny úradník pokyn zasláť návrh na zmenu exekútora poverenému súdnemu exekútorovi Bc. Marekovi Hroššovi s tým, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a pokiaľ si uplatňuje nejaké trovy exekúcie, aby ich špecifikoval. Výzva sa súdu vrátila 25.11.2009 ako neprevzatá s poznámkou na zásielke, že adresát tam nepracuje. Dňa 8.12.2009 dal vyšší súdny úradník pokyn zasláť návrh na zmenu exekútora náhradníkovi povereného súdneho exekútora Ing. JUDr. Vladislavovi Hajtášovi s tým, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a pokiaľ si uplatňuje nejaké trovy exekúcie, aby ich špecifikoval. Dňa 15.1.2010 bola uvedená výzva doručená súdnemu exekútorovi. Dňa 6.8.2010 doručil súdny exekútor súdu vyúčtovanie trov konania. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 6Er/324/2005 - 19 zo dňa 14.10.2010 žiadosti oprávneného na zmenu exekútora vyhovel. Súd síce rozhodol po 451 dňoch od doručenia návrhu, konal však priebežne, pričom bolo nevyhnutné vyzvať súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora a vyčíslenie trov exekúcie. Údaje navrhovateľa sú nesprávne, zavádzajúce a vyplýva z nich, že navrhovateľ ako oprávnený nemal o veci prehľad, na základe čoho vyznievajú jeho vyjadrenia o údajnej majetkovej škode, či dôvodoch pre nemajetkovú škodu značne nedôveryhodne. Táto skutočnosť podľa súdu nárok navrhovateľa vyvracia. Navyše v exekučnom konaní v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania.

Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa § 514/2003 Z.z. je nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Navrhovateľ nepreukázal existenciu škody, ani jej výšku a nároky, ktoré si uplatňuje sú hypotetické. Navrhovateľ vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré spočívajú v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca bez ohľadu na dĺžku trvania prietahov. Ako podstatné zložky vyčíslenej sumy uvádza správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou IS, udržiavanie a správu IS a administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné. Navrhovateľ mal v tomto konaní na preukázanie vzniknutej škody predložiť dôkazy preukazujúce škodu pri tejto individuálnej pohľadávke. Navyše navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém v období pred spornými exekúciami i po nich. Požadované paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti nie sú skutočnou škodou. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkaz o vzniknutej škode. Skutočnú škodu je potrebné preukázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo prísť k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody a súd potom nemôže preskúmať predmetný nárok. V tomto smere sú pre súd neprijateľné závery predloženého znaleckého posudku, keďže tento nebol vypracovaný vo vzťahu ku konkrétnemu konaniu, vo vzťahu ku konkrétnej pohľadávke, ale všeobecne pre všetky konania vedené navrhovateľom. Súd má za to, že navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku skutočnej škody. Taktiež nebola preukázaná zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu, pretože nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnený musel prikočiť k vymáhaniu formou exekúcie. Ide o náklady, ktoré by bolo možné zahrnúť do náhrady trov exekúcie a došlo by tak k duplicitnému plneniu.

Ako už bolo konštatované, majetková škoda nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ nepreukázal, že by povinný subjekt zanikol, že by dochádzalo ku konaniu smerujúcemu k zániku subjektu, pričom zákon i v takom prípade umožňuje uplatnenie si pohľadávky v dedičskom, konkurznom a inom konaní. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla

dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní a aj dôvodom na samotné uzavretie zmluvy o úvere. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť, ako právnická osoba, pričom navrhovateľ poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto bližšie nekonkretizoval a taktiež navrhovateľ nespresnil, v čom a ako situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu zo strany súdu. Okolnosti každého prípadu sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 eur za každý rok prietahov je nesprávna úvaha. Ústavný súd vychádza aj z významu sporu pre navrhovateľ a aj z toho, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ navrhovateľ tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybraných nálezov, keď predseda súdu nemal možnosť zjednať nápravu. Skutočnosť, že vo veci išlo o prietah, nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením, čo z uvedenej žaloby nevyplýva, preto navrhovateľ nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Navrhovateľ nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za nemajetkovú ujmu, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Podľa súdu sa navrhovateľ snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite, ktorá i podľa súdnej praxe nie je v súlade s dobrými mravmi.

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu, podľa ustálenej súdnej praxe sa premlčanie skúma len u existujúceho nároku. Nakoľko súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľa nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa už ďalej nezaoberal.

S poukazom na uvedené súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy, ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim podľa žalobcu v tom, že súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Navrhovateľ nepreukázal svoj nárok, nepreukázal splnenie základných zákonných podmienok a preto je návrh v celom rozsahu nedôvodný a bolo ho potrebné zamietnuť.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého odporcovi ako v plnom rozsahu úspešnému účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania. Nakoľko však súd nemal preukázané, že by mu v konaní nejaké trovy vznikli, ich náhradu odporcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.